

Woord van de decaan tijdens de openingsplechtigheid van het nieuwe academiejaar 2019/2020

Gehouden op donderdag 3 oktober om 17u in de Museumkerk te Brussel

Monsieur le président du conseil d'administration,
Geachte voorzitter van de synodale raad,
Chers collègues et étudiants, geachte aanwezigen,

Bij de opening van een nieuw academiejaar is het de bedoeling dat we elkaar een vruchtbare en succesvolle studieperiode toewensen. Nous souhaitons que tout le monde, professeurs, étudiants, membres du personnel et du conseil d'administration, puisse trouver la force et la sagesse nécessaires pour réussir ensemble cette année.

Als universitaire instelling hebben we ook een maatschappelijk belang en daarover wil ik nu kort hebben. Dit betreft in de eerste plaats de kwaliteit van ons onderwijs en onderzoek. Daarover wil ik in het kort een aantal gedachten delen en zal dit in het Frans doen.

Une deuxième responsabilité que nous portons est celle-ci que nous devons avoir envers nous-mêmes et envers Dieu. Je vais exprimer quelques réflexions à ce sujet dans ma langue maternelle.

In the end I will mention shortly our responsibility towards the international community. Drie thema's dus: Qualité, responsabilité et la communauté internationale.

Chers amis,

Toutes les universités ouvriront leurs portes en septembre, après la pause de l'été. Chaque année, un fil rouge peut être reconnu dans les discours d'ouverture des recteurs. Cette année aussi. Les autorités académiques des universités de notre pays s'inquiètent de la qualité de l'enseignement secondaire. Il y a trop d'abandons, trop de jeunes commencent des études mais ne les poursuivent pas. Une étude de l'OCDE (c'est l'organisation de coopération et de développement économiques) avait précédemment révélé que la qualité de l'enseignement

secondaire, traditionnellement élevé en Belgique, était en déclin. Diverses causes ont été citées, à commencer par le niveau des compétences à la fin des études secondaires et la langue parlée à la maison. Nous en déduisons que l'éducation est confrontée à des défis majeurs. En plus de ces défis, la théologie et les études scientifiques sur la religion doivent également faire face à des évolutions culturelles souvent négatives. La théologie n'est pas vraiment populaire. Nous pensons donc qu'il est essentiel de garantir la qualité et de faire face au déclin de cet intérêt culturel. La faculté doit s'engager à mettre en œuvre des formes modernes d'éducation et lancer des projets de recherche dynamiques. Je sais bien que cela nécessite beaucoup d'efforts supplémentaires de la part des enseignants, du personnel enseignant et des étudiants, mais sans un ajustement numérique des ressources pédagogiques et une mise à jour des méthodes de recherche, les deux facultés perdront de leur pertinence et donc aussi de leur vitalité. Dans le même temps, je pense que nous sommes capables de le faire, si nous utilisons au moins notre taille modeste comme un avantage et réalisons cette diversification de nos modes de fonctionnement avec flexibilité. Cela m'amène à mon deuxième thème de ce soir : la responsabilité.

Goede vrienden,

Theologie en religie hebben te maken met God en de levensbeschouwing van mensen. De manier waarop we de wereld organiseren staat de laatste jaren dan ook fel ter discussie. Als we er het voorbije jaar één publiek gesprekstema moeten uitlichten, dan is dat het klimaat. De wereld van de exacte wetenschap spant zich dan ook hard in om nieuwe propere vormen van energieopwekking te ontwikkelen. Maar de problematiek strekt zich verder uit dan de technologische mogelijkheden, gezien ook ongelijkheid in de wereld en de daaraan vastgeklonken consumptiepatronen moeten worden aangepakt. En als we over mentaliteit spreken, hebben we het over levensbeschouwing van mensen en dus ook over God. De klimaatproblematiek is, alleen al door de actuele levensbeschouwelijke polarisering, ook een theologisch thema. Theologie is niet alleen dogmatiek en de kerkvaders, niet alleen taalkunde en de analyse van antieke teksten, theologie is ook diep geworteld in de actualiteit van elke dag, in uw en mijn bestaan, in België en de rest van de wereld. Moderne theologen kunnen dus onmogelijk met de blik naar het verleden hun vak uitoefenen. Het is daarom onze verantwoordelijkheid als onderwijsinstelling en van de studenten met het oog op de

toekomst, zowel als onze persoonlijke verantwoordelijkheid tot God, om de best voorhanden zijnde kennis van de wereld, vertolkt door biologische, antropologische en kosmologische wetenschappen, te vertalen naar een levensbeschouwing conform de idee die God bij de schepping had. Dit is een niet geringe verantwoordelijkheid, waarmee ik, beste vrienden, de hand uitsteek naar de kerk, maar ook naar alle mensen van goede wil. De Faculteiten van Theologie en Religiestudies te Brussel zijn een onderdeel van het christelijke netwerk in België en stelt haar expertise ter beschikking van de samenleving in het algemeen en van de kerken in het bijzonder. Om onze openheid te bewaren, behouden we een gezonde wetenschappelijke distantie ten aanzien van confessies en denominaties. De grenzen waartegen we aanlopen is het negatieve beeld dat jammerlijk genoeg nog steeds vanuit zogenaamd religieuze groepen wordt gepropageerd, die met ronduit discriminerende slogans de perceptie van alle theologie en religie besmeuren. Ik heb het over het recht te worden wie je bent en dus over mensenrechten en menselijke waardigheid. Dit brengt ons tot het laatste punt van vandaag: onze verantwoordelijkheid ten opzichte van de internationale gemeenschap.

Dear friends,

Since last year researchgroups in the faculties are building a network concerning religious minorities in a fast changing world. As we said, it is the responsibility of a theologian to pass on knowledge of religion and different traditions to society at large. Especially in times when religion in Europe is under pressure and the public debate about religious freedom becomes a fight of who's right against who's wrong, it is the duty of Christian theology to advocate the possibilities of reconciliation. It is therefore of primarily interest to engage in research and communication about religion and human rights. Policymakers usually don't know how to deal with religious traditions and the social significance they carry. It was the well-known French diplomat and sociologist Alexis de Tocqueville who, following his research on democracy in America, wrote that we need religion, if not the dictatorship of the masses will suppress personal freedom. It is therefore essential that theologians and scientist of religion offer their expertise to policymakers in order to maintain religious freedom in perspective of human dignity. In the coming years the faculties will continue to build this European network. Therefore we created a new chair on religious freedom and human rights.

Geachte voorzitters, collega's, studenten en aanwezigen,

Ik wil eindigen met een gevleugeld woord dat Paulus schreef aan de christenen te Tessalonici.

L'apotre Paul à écrit: Ne faites pas obstacle à l'action du Saint-Esprit, ne méprisez pas les messages inspirés. Mais examinez toutes choses et retenez ce qui est bon.

Onderzoek alle dingen en behoud het goede.

Ik dank u voor uw aandacht.

Prof. dr. Johan Temmerman

